

Sprawozdanie

komisji przemysłowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego
z czynności w zakresie przemysłu krajowego

(o szkołach przemysłowych zawodowych).

1. Rok ubiegły zaznacza się dalszym ciągiem prawidłowego rozwoju naszych szkół zawodowych, oraz wynikiem Wystawy krajowej we Lwowie, na której większa część tych szkół była reprezentowaną w pawilonie Wydziału krajowego. Okazy tych szkół stanowiły jedną z cech znamienych całej Wystawy i wzbudziły powszechne uznanie i zainteresowanie się tak kraju jak też kół fachowych zagranicy. Nie biorąc tego uznania za dowód, że to co się dzieje na polu szkół zawodowych, jest już wystarczające na potrzeby kraju, lub że wpływ tych szkół już się przedstawia doniosłymi cyframi statystycznymi nowych gałęzi produkcji krajowej, zawsze to można przyjąć jako dowód, że mówiąc ogólnikowo, kierunek tych szkół odpowiada potrzebom społeczeństwa i zasługuje na dalsze poparcie.

2. Pod względem organizacji nie można zaznaczyć w ubiegłym roku żadnej zasadniczej zmiany co do kierunku technicznego lub artystycznego. To co się robi pod tym względem, wynika raczej z dawniejszych postanowień i urządzeń. Przybywają wyrobione siły fachowe i wzmacnia się liczba odpowiednich pracowników. Komisya także z zadowoleniem konstatuje usiłowania komisji przemysłowej krajowej w kierunku zaprowadzenia lepszego porządku administracyjnego przez ułożenie i wydanie odpowiednich instrukcyi administracyjnych i rachunkowych.

3. Można też zaznaczyć dalszy postęp i pod względem ilości zakładów, jakoteż pod względem lepszego ich zaopatrzenia w przybory naukowe, pomocnicze, lub też pod względem lepszego ich umieszczenia.

a) Rząd założył rządową szkołę dla przemysłu drzewnego w Kołomyi i tejsze szkole przekazano subwencyę krajową w kwocie 1.100 zł., dotąd użyczaną spółce huculskiej, jako też większą część inwentarza tejsze spółki, małą część jednak inwentarza warsztatowego zachowano spółce, która już bez subwencyi krajowej i nadal w skromnych rozmiarach istnieć będzie.

b) Naukowy warsztat kołodziejski w Grzymałowie uzyskawszy nowe budynki staraniem Skałackiego Wydziału powiatowego i przy pomocy funduszu krajowego, dokonywa obecnie wewnętrznej swej organizacji na mocy której ta szkoła zajmie niezawodnie jedno z pierwszych miejsc między szkołami zawodowymi naszego kraju.

c) Taki sam warsztat kołodziejski w Grybowie został uzupełniony kuźnią pomocniczą.

d) Organizacya nowej szkoły koszykarskiej w Rudkach.

e) Zorganizowanie naukowego warsztatu szewskiego w Starym Sączu, co zwiększa już do liczby trzech, zakłady mające na celu podniesienie przemysłu szewskiego i skuteczną konkurencyę z wyrobami Moedlingskimi.

f) Ostateczna organizacya krajowego naukowego warsztatu powroźniczego w Radymnie.

g) Postęp w negocyacyach z Rządem w celu założenia szkoły ślusarsko-mechanicznej w Tarnopolu.

b) Są jeszcze w toku pertraktacye co do szkoły sukiennictwa i kuśnierstwa w Rohatynie, szkoły koszykarskiej w Zatorze, oraz szkoły kamieniarskiej w Zakopanem.

4. W obecnym roku Wydział krajowy proponuje, a komisya przemysłowa łącznie z komisją budżetową polecają udzielenie

a) subwencyi 5000 zł. miastu Żywcowi na wystawienie budynku dla krajowego naukowego zakładu stolarskiego i wyrobu zabawek drewnianych,

b) kwoty 5000 zł. jako pierwszej raty z całkowitej dotacyi 10.000 zł. na wystawienie budynku mieszkalnego dla nauczycieli krajowej szkoły sukienniczej w Rakszawie.

5. Subwencya rządowa na krajowe szkoły zawodowe wstawiona jest w budżecie na rok 1895 w kwocie 26.520 zł. t. j. o 3520 zł. więcej aniżeli w roku ubiegłym. Mając na uwadze, że nawet wliczając koszt szkół rządowych w Zakopanem i w Świątnikach i w Kołomyi stosunek funduszy państwowych na utrzymanie szkół zawodowych, przedstawia się tylko w stosunku zaledwie 40°/_o całkowitych wydatków tych szkół, komisya przemysłowa wyraża nadzieję, że się uda w przyszłym roku skłonić Rząd do wyższej kwoty subwencyi dla szkół zawodowych krajowych.

6. Wydział krajowy przedkłada cztery uchwały, tyczące się stabilizacyi kierowników pewnych szkół zawodowych, a mianowicie Aleksandra Klimaszewskiego dla szkoły garncarskiej w Kołomyi, -- Edwarda Pandlera dla szkoły kołodziejstwa i bednarstwa w Kamionce Strumiłowej, Eustachego Merunowicza dla warsztatu stolarskiego i tokarskiego w Stanisławowie i Jana Jurajdy dla warsztatu tkackiego w Glinianach. Ponieważ wnioski te są powzięte na podstawie jednomyślnych uchwał krajowej Rady przemysłowej i na podstawie szczegółowych sprawozdań o czynności korzystnej wspomnianych kierowników, komisya przemysłowa przychyliła się do wniosków Wydziału krajowego.

Na podstawie powyższych uwag komisya przemysłowa zgodnie z Wydziałem krajowym wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przeznaczą do rozporządzenia Wydziału krajowego kwotę 5.000 zł. tytułem ryczałtowego czynszu, względnie odszkodowania dla gminy m. Żywca za umieszczenie tamtejszego krajowego naukowego warsztatu stolarskiego i wyrobu zabawek drewnianych w budynku gminnym, wystawionym według planu przez Wydział krajowy zatwierdzonego, tudzież poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby powyższą kwotę wstawił do preliminarza budżetu krajowego na rok 1896.

II. 1. Sejm przeznaczą do rozporządzenia Wydziału krajowego sumę 10.000 zł. na wystawienie budynku mieszkalnego w Rakszawie dla nauczycieli tamtejszej krajowej szkoły sukienniczej, płatną w dwóch równych ratach w r. 1895 i 1896.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby tytułem II. raty powyższej dotacyi wstawił do preliminarza budżetu krajowego za r. 1896 kwotę 5.000 zł.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby stabilizował Aleksandra Klimaszewskiego, na posadzie kierownika i nauczyciela fachowego krajowej szkoły garncarskiej w Kołomyi, nadanej mu prowizorycznie dekretem Wydziału krajowego z dnia 24. lipca 1890 l. 31.783, przyznał mu stałą płacę w kwocie 1.500 zł. oraz mu przyznał prawo do emerytury na równi

z innymi stabilizowanymi urzędnikami krajowymi, wymienionym w §. 12. ust. 2 lit. b) statutu emerytalnego, uchwalonego przez Wysoki Sejm dnia 21. stycznia 1889, tudzież z zastosowaniem uchwały sejmowej z dnia 3. stycznia 1874 i pod warunkami, tą uchwałą określonymi, wymierzał Aleksandrowi Klimaszewskiemu trzy pięciolecia po 200 złr. w miarę ukończenia 5, 10 i 15 lat służby pełnionej przy tych samych stałych poborach na posadzie kierownika i nauczyciela zawodowego krajowej szkoły garncarskiej w Kołomyi. Służba policzalna do emerytury poczyna się liczyć od dnia 16. sierpnia 1890 do kwinkweniów zaś od 1. stycznia 1894.

IV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby stabilizował Edwarda Pandlera na posadzie kierownika krajowego zakładu zawodowego dla nauki kołodziejstwa i bednarstwa w Kamionce Strumiłowej, nadanej mu prowizorycznie dekretem Wydziału krajowego z dnia 7. lutego 1893 L. 5.835, przyznał mu stałą płacę w kwocie 1.200 zł. rocznie, oraz przyznał mu prawo do emerytury na równi z innymi stabilizowanymi urzędnikami krajowymi wymienionymi w §. 12. ust. 2. lit. b) statutu emerytalnego, uchwalonego przez Wysoki Sejm dnia 21. stycznia 1889, tudzież z zastosowaniem uchwały sejmowej z dnia 3. stycznia 1874. i pod warunkami tą uchwałą określonymi wymierzał Edwardowi Pandlerowi trzy pięciolecia po 150 zł. w miarę ukończenia 5, 10 i 15 lat służby pełnionej przy tych samych stałych poborach, na posadzie kierownika krajowego zakładu zawodowego dla nauki kołodziejstwa i bednarstwa w Kamionce strumiłowej Służba policzalna do emerytury poczyna się liczyć od dnia 1. kwietnia 1893, do kwinkweniów zaś od dnia 1. stycznia 1895.

V. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby stabilizował Eustachego Merunowicza na posadzie kierownika i nauczyciela fachowego w krajowym naukowym warsztacie stolarskim i tokarskim w Stanisławowie, nadanej mu prowizorycznie dekretem Wydziału krajowego z dnia 21. sierpnia 1891 r. l. 34.289, przyznał mu stałą płacę w kwocie 960 zł. rocznie, oraz przyznał mu prawo do emerytury na równi z innymi stabilizowanymi urzędnikami krajowymi wymienionymi w §. 12. ustęp 2. lit. b statutu emerytalnego, uchwalonego przez Wysoki Sejm dnia 21. stycznia 1889, tudzież w zastosowaniu uchwały sejmowej z dnia 3. stycznia 1874. i pod warunkami, tą uchwałą określonymi, wymierzał Eustachemu Merunowiczowi trzy pięciolecia po 100 zł. w miarę ukończenia 5, 10 i 15 lat służby, pełnionej przy tych samych stałych poborach na posadzie kierownika i nauczyciela fachowego krajowego naukowego warsztatu stolarskiego i tokarskiego w Stanisławowie Służba policzalna do emerytury poczyna się liczyć od dnia 1. września 1891, do kwinkweniów zaś od dnia 1. stycznia 1894.

VI. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby stabilizował Jana Jurajdę na posadzie kierownika i instruktora fachowego, w krajowym naukowym warsztacie tkackim w Glinianach nadanej mu prowizorycznie dekretem Wydziału krajowego z dnia 25. sierpnia 1893 L. 10.194 przyznał mu stałą płacę w kwocie 800 zł. rocznie, oraz przyznał mu prawo do emerytury na równi z innymi stabilizowanymi urzędnikami krajowymi, wymienionymi w §. 12. ust. 2. lit. b) statutu emerytalnego, uchwalonego przez Wysoki Sejm dnia 21. stycznia 1889 tudzież z zastosowaniem uchwały sejmowej z dnia 3. stycznia 1874 i pod warunkami tą uchwałą określonymi wymierzał Janowi Jurajdzie trzy pięciolecia po 80 zł. w miarę ukończenia 5, 10. i 15. lat służby, pełnionej przy tych samych stałych poborach na posadzie kierownika i instruktora fachowego w naukowym warsztacie tkackim w Glinianach. Służba policzalna do emerytury poczyna się liczyć od 1. września 1893, do kwinkweniów zaś od 1. stycznia 1895.

Lwów 5. lutego 1895.

Przewodniczący.

Czartoryski w. r.

Sprawozdawca ;

Szczepanowski w. r.

